

Jord- och skogsbruksutskottet

Regeringens proposition till riksdagen om statsbudgeten för 2016

Statsrådets redogörelse om planen för de offentliga finanserna 2016—2019

Till finansutskottet

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen om statsbudgeten för 2016 (RP 30/2015 rd): Ärendet har remitterats till jord- och skogsbruksutskottet för eventuellt utlåtande till finansutskottet. Tidsfrist: 5.11.2015.

Statsrådets redogörelse om planen för de offentliga finanserna 2016—2019 (SRR 1/2015 rd): Ärendet har remitterats till jord- och skogsbruksutskottet för eventuellt utlåtande till finansutskottet. Tidsfrist: 23.10.2015.

Sakkunniga

Utskottet har hört:

- lagstiftningsråd Jyri Inha, finansministeriet
- budgetråd Kirsti Vallinheimo, finansministeriet
- lantbruksråd Esa Hiiva, jord- och skogsbruksministeriet
- ekonomidirektör Hannele Laihonen, jord- och skogsbruksministeriet
- konsultativ tjänsteman Heikki Piiparinen, jord- och skogsbruksministeriet
- regeringssekreterare Annika Parsons, social- och hälsovårdsministeriet
- direktör Taneli Kolström, Naturresursinstitutet
- utvecklingsdirektör Ilkka P. Laurila, Naturresursinstitutet
- förvaltningschef Jorma Tolonen, Finlands skogscentral
- direktör Timo Jaakkola, Nordea Bank Finland Abp
- verksamhetsledare Salla Tuomivaara, Animalia ry
- verkställande direktör Matti Peltola, Maskinföretagarnas förbund rf
- forstdirektör Juha Hakkarainen, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK
- linjedirektör Minna-Mari Kaila, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK
- expert Marjukka Manninen, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK
- chef för skogsfrågor Jouni Väkevä, Skogsindustrin rf
- skyddsexpert Paloma Hannonen, Finlands naturskyddsförbund rf

Utlåtande JsUU 6/2015 rd

Utskottet har fått ett skriftligt yttrande av

- jord- och skogsbruksministeriet
- regeringssekreterare Annika Parsons, social- och hälsovårdsministeriet
- Finlands Akademi
- Finska ekologiska forskningsinstitutet
- Naturresursinstitutet
- Centralförbundet för Fiskerihushållning
- Renbeteslagsföreningen
- ProAgria Keskusten Liitto
- Träfacket rf
- Finlands 4H-förbund
- Byaverksamhet i Finland rf
- Finlands Vattenverksföreningen
- Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

a) Planen för de offentliga finanserna 2016–2019

Planen tar upp det allvarliga ekonomiska läget i Finland. Enligt den ska arbetet med att återställa balansen i den offentliga ekonomin genast inledas.

Det står i planen att anslagen under jord- och skogsbruksministeriets huvudtitel är ca 2,5 miljarder euro under ramperioden. Anslagsnivån sjunker med ca 115 miljoner euro. Inom förvaltningsområdet beaktas 2016—2018 sammantaget 136 miljoner euro i tilläggsfinansiering för de spetsprojekt som anknyter till det strategiska insatsområdet för bioekonomi och ren teknik enligt verkställighetsplanen för regeringsprogrammet. Av den summan går 95 miljoner euro till jordbruk och livsmedelsekonomi och 41 miljoner euro till naturresursekonomi. Utskottet lyfter fram bioekonomins betydelse som strategiskt insatsområde.

Största delen av utgiftsbesparingarna gäller jordbruk, livsmedelsekonomi och landsbygdsutveckling. De minskande resurserna för jordbruksförvaltning innebär utmaningar när det gäller att fullt ut starta och genomföra stödprogram enligt kraven. Utskottet ser det som nödvändigt att jord- och skogsbruksministeriet tar initiativ och aktivt medverkar i översynen av strukturer och handlingsmodeller inom jordbruksförvaltningen. Den administrativa bördan för förvaltningen och jordbrukarna måste bli lättare.

Enligt planen ska de delfinansierade start- och investeringsbidragen för jordbruket finansieras genom ett anslag som ska reserveras i budgeten som en del av programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland. Understöd som i sin helhet är nationella finansieras genom Gårdsbrukets utvecklingsfond (Makera). Till fonden ska totalt 90 miljoner euro överföras 2016—2018 inom ramen för regeringens spetsprojekt. Stöden för jordbruk och landsbygdsutveckling för finansieringsperioden 2014—2020 enligt EU:s gemensamma jordbrukspolitik införs 2015, och den behövliga finansieringen ingår i ramarna.

Utlåtande JsUU 6/2015 rd

I planen står det att Nationella skogsstrategin 2025, som godkänns 2015, ska börja genomföras under ramperioden. De strategiska målen är att göra Finland till en mer konkurrenskraftig omvärld för skogliga affärsfunktioner, att förnya och diversifiera skogsbranschen och att sörja för att skogarna används aktivt och på ett i ekonomiskt, ekologiskt och socialt hänseende hållbart och mångsidigt sätt. Med hänvisning till planen ser utskottet det som nödvändigt att omstruktureringen av ämbetsverken i skogsbranschen, som inleddes i början av 2015, fortsätter för att produktiviteten och effektiviteten ska bli bättre. Av särskild vikt är att realisera produktivitetsvinster från översynen av ämbetsverksstrukturen och att dra nytta av digitaliseringen. Det är nödvändigt att införa elektroniska informationstjänster och produktionsprocesser och att förbättra kundservicen och göra verksamheten effektivare.

Inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde ska man inom trafikledshållningen prioritera de åtgärder som krävs för att garantera den dagliga framkomligheten i trafiknätet och för att få den ökande eftersattheten i underhållet att stanna av och minska på ett kontrollerat sätt, påpekar utskottet. Insatserna för att åtgärda det eftersatta underhållet inriktas enligt kundernas behov bl.a. på en förbättring av beläggningen och konstruktionerna på livligt trafikerade regionvägar och anslutningsvägar, landsvägs- och järnvägsbroarnas skick, bangårdar och säkerhetsanläggningar på järnvägsspåren samt tryggnad av förutsättningarna för bioekonomin och utveckling av råvirkesterminalerna. Också det lågtrafikerade vägnätet och bannätet bör underhållas särskilt med hänsyn till bioekonomin, jord- och skogsbruket och landsbygden, understryker utskottet.

b) Propositionen med förslag till statsbudget för 2016

Jordbruk

Utskottet påpekar att jordbrukets och trädgårdsodlingens avkastning i nationalräkenskaperna var nästan 7 miljarder euro 2013. Det fanns lite fler än 56 000 gårdar som var större än en hektar 2014. Livsmedelsindustrin är den tredje största industribranschen i Finland mätt såväl med avkastning som med värdeökning. Fler än 37 000 personer var sysselsatta inom livsmedelsindustrin 2013. Totalt sysselsätter livsmedelsbranschen ca 300 000 personer.

I förklaringsdelen i budgetpropositionen står det att det är viktigt att jordbruket fortsatt är lönsamt och konkurrenskraftigt för att den inhemska råvaruproduktionen ska finnas kvar. Då känner man också till matens ursprung så bra som möjligt. Utskottet lyfter fram att en tillräcklig lönsamhet också är ett villkor för investeringar som utvecklar produktionen och för att det ska finnas personer som är villiga att fortsätta med produktionen på gårdarna.

Det har blivit svårare att förutse jordbrukets ekonomiska omvärld till följd av att priserna på produkter och insatsvaror har varierat mera än tidigare. De senaste åren har priserna på insatsvaror stigit snabbare än priserna på produkterna, vilket har försämrat produktionens lönsamhet i synnerhet inom husdjursskötseln. Oförutsebara händelser, såsom Rysslands förbud mot import av livsmedel, har ytterligare försämrat lönsamheten. Till följd av konkurrenssituationen har gårdarna begränsade möjligheter att förbättra lönsamheten på marknadsvillkor. Utskottet tar upp frågan nedan och anser det nödvändigt att vidta åtgärder för att förbättra lönsamheten inom jordbruket. Jordbruksproduktionens lönsamhet påverkas inte bara av försäljningsinkomsterna och kostnaderna utan i väsentlig grad också av EU-stöden och de nationella stöden. Deras andel av jordbrukets

Utlåtande JsUU 6/2015 rd

och trädgårdsodlingens totala intäkter är ungefär en tredjedel. Alla betydande stödsystem reviderades 2015, vilket innebär att stödsystemens innehåll nu i huvudsak är klart för de närmaste åren.

I en utredning som utskottet fått påpekats det att omvärldsvillkoren på mjölkmarknaden mycket abrupt förändrades 2014. I början av året var världsmarknadspriserna på mjölkprodukter uppe på rekordnivå. I mars började de gå nedåt. Nedgången berodde på att Kina köpte mindre mängder än tidigare och att EU:s exportutbud ökade. Marknadsläget tillspetsades ytterligare efter att Ryssland infört importbegränsningar i augusti. Den finska mjölksektorn drabbades särskilt hårt. Trots nedgången i mjölkpriset hade mjölkgårdarna en ganska jämn lönsamhet ända till slutet av året. Men enligt utredning kommer lönsamheten 2015 att försämrats kraftigt. Både företagarkinkomsten och lönsamheten väntas bli halverade jämfört med förra året.

Enligt utredning har svingårdarnas lönsamhet lidit av dåliga prisförhållanden de senaste åren. De förbättrade resultaten tack vare stigande producentpriser 2012 blev mycket kortvariga på svingårdarna. Lönsamheten vände kraftigt nedåt 2013. Därför var den klart sämre än i genomsnitt inom jordbruket 2013—2014. Den genomsnittliga lönsamhetskoefficienten på svingårdarna väntas bli negativ i år, vilket betyder att lönen och räntan på eget kapital uteblir helt och hållet.

Enligt uppgift har lönsamheten inom spannmålsodlingen varierat mycket efter spannmålspriserna. I år väntas den genomsnittliga lönsamheten på spannmåls gårdarna bli negativ.

Utskottet noterar följaktligen att EU-stöden och de nationella stöden även de kommande åren kommer att spela en viktig roll för att hålla uppe inkomstnivån och produktionsvolymen i Finland. Enligt Naturresursinstitutets samlade beräkning stod stöden år 2014 för 33 procent av jordbrukets och trädgårdsodlingens totala avkastning. Stödformerna för EU:s gemensamma jordbrukspolitik utgör grunden för jordbrukspolitiken i Finland. De utgörs av direktstöd som helt finansieras av unionen samt kompensationsbidrag och miljöstöden för jordbruket som delvis finansieras av unionen. Åren 2011—2014 utbetalades i genomsnitt 1 332 miljoner euro per år i stöd i enlighet med den gemensamma jordbrukspolitiken.

Enligt budgeten betalas sammanlagt 1 389 miljoner euro 2015 och 1 387 miljoner euro 2016. Det är således nästan 60 miljoner euro, dvs. 4 procent mer än medeltalet för 2011—2014. Utskottet påpekar dock att det nationella stödbeloppet minskar betydligt 2015. Åren 2011—2014 betalades i genomsnitt 527 miljoner euro per år i nationellt jordbruksstöd i Finland. För 2015 och 2016 har bara 327—322 miljoner euro per år budgeterats. Det nationella stödbeloppet för södra Finland har i form av 141-stöd minskat betydligt i flera år nu på grund av de sänkta betalningsfullmakterna för stöden enligt Europeiska kommissionens beslut. Samtidigt har det nationella stödet för vissa produktionssektorer i det nordliga stödområdet minskat för att marknadsstörningar ska undvikas. Därför vill utskottet påpeka att nedskärningarna i de nationella stöden undergräver det nordliga stödet.

Den ovan beskrivna förändringen beror i hög grad på att kompensationsbidragets nationella tilläggsdel, ca 119 miljoner euro, har blivit en del av EU:s "normala" system för kompensationsbidrag från och med 2015. Dessutom blir en betydande del av jordbruksstöden för södra Finland från 2015 en del av de direktstöd som helt betalas av EU. Därmed stöds mjölk- och nötköttproduktionen, får- och gethushållningen samt odlingen av stärkelsepotatis och frilandsgroönaker i

Utlåtande JsUU 6/2015 rd

fortsättningen huvudsakligen med ett system baserat på EU-stöd. Södra Finlands nationella inkomststöd sjunker analogt i sammanhanget från ca 62,9 miljoner euro till ca 29,2 miljoner euro. Inkomststöd av nuvarande typ betalas fortfarande till svin- och fjäderfähus hållningen och till trädgårdsodlingen i södra Finland.

I en utredning till utskottet konstateras det att jordbruksstödet sjönk med sammanlagt ca 124 miljoner euro 2015, alltså ungefär 7 procent jämfört med 2014. Neds kärningarna drabbade de nationella stöden i södra Finland och det nordliga stödet. Enligt budgetpropositionen ska jordbruksstöden ligga på nästan samma nivå 2016 som 2015.

Till följd av att EU:s jordbrukspolitik ses över kommer stödbeloppet till gårdarna att minska under EU:s pågående programperiod 2014—2020. Marknaden kommer alltså i ökande grad att styra utvecklingen för jordbruksproduktionen och inkomsterna. Nivån och villkoren i fråga om inkomststöden och investeringsstöden är av central betydelse för lönsamheten när det gäller jordbruksinvesteringar, påpekar utskottet. Utan investeringsstöd hade merparten av investeringsprojekten inom animalieproduktionen blivit ogenomförda. Det är viktigt att investeringsstöden flexibelt omfattar också mindre projekt och projekt inom produktion av förnybar energi. Jordbruksstöden måste i större utsträckning gå till aktiv produktion i stället för till produktion som inte ger något mervärde.

I de myndighetsföreskrifter som utfärdas om jordbruk måste också konsekvenserna för investeringskostnaderna och den generella kostnadsnivån inom jordbruket beaktas. Kostnaderna får inte stiga genom statliga åtgärder (till exempel höjning av energiskatten). Vi måste gallra i byråkratin också av kostnadsskäl.

Utskottet ser det som nödvändigt att primärproduktionens villkor i livmedelskedjan förbättras genom åtgärder för att få ut produkterna i distribution och handel. Beredningens och handelns dominerande roll måste samtidigt utvärderas på nytt. Målet bör vara en bättre balans på marknaden med avseende på primärproduktionen och konsumenternas valfrihet. Alla produktionsområden bör erbjudas nya sätt att hantera marknaden och förbättra jordbrukarnas förhandlingsposition till exempel via producent- och branschorganisationer. Ursprungsmärkningen bör bli bättre. Det måste också effektivare insatser till för att främja exporten av jordbruksprodukter.

Utskottet understryker vikten av att uppmuntra unga jordbrukare att börja med jordbruk. Vi har ett skriande behov av nya strukturer och nya företagare. Minskningen av antalet jordbruksföretag får inte under de närmaste åren tillta så att också livsmedelsproduktionen med inhemska råvaror minskar, då målet är att den ska förbli på nuvarande nivå. Dessutom måste man särskilt ta hänsyn till faktorer som säkerställer jordbrukarnas arbetshälsa, såsom att ordna med avbytare. De statsfinansiella sparåtgärderna i fråga om avbytarservice måste genomföras med hänsyn till att efterfrågan på service minskar till följd av strukturomvandlingen inom jordbruket. Det är viktigt att systemet för att ersätta avbytarservice som ordnas på egen hand finns kvar. Utskottet anser det nödvändigt att avbytarsystemet behåller sin nuvarande standard.

Det är viktigt att en ökad andel ekologiskt producerad och närproducerad mat blir ett strategiskt mål för vår jordbrukspolitik.

Utlåtande JsUU 6/2015 rd

Skogsbruk

Skogssektorn är en av de viktigaste stöttepelarna för vår ekonomi. År 2013 sysselsatte den direkt ungefär 65 000 personer. En femtedel av våra exportinkomster kom från skogsindustrin. Skogs-klustret som helhet beräknas sysselsätta ca 200 000 personer.

Utskottet anser att det skogspolitiska målet bör vara att säkra tillgången på inhemskt virke för att tillgodose såväl det snabba växande behovet av virkesråvara den närmaste tiden som behovet på längre sikt. Ett tillräckligt utbud på virke och ett förtroende för tillgången på inhemska råvaror är en nyckelfråga när vi ser till träförädlingens omvärldsvillkor och expansionsmöjligheter framöver. Som utskottet konstaterat ovan är bioekonomi och ren teknik en av regeringens strategiska prioriteringar. Utskottet ser det som nödvändigt att lagstiftningen och andra styrmedel stöder nya lösningar inom bioekonomin och främjar en hållbar användning av biomassa.

Ett mål i Nationella skogsstrategin 2025 är att utöka användningen av inhemskt virke. Enligt regeringsprogrammet är målet att öka virkesanvändningen med 15 miljoner kubikmeter per år. I och med den ökade virkesanvändningen måste vi satsa på virkesproduktion för att ytterligare höja nivån på hållbar avverkning i framtiden.

Skogscentralen intar en central roll när det gäller att effektivisera utnyttjandet av uppgifterna om skogstillgångar. Det är angeläget att trygga resurser för att bygga upp nya e-tjänster. Det är mycket motiverat att finansiering av spetsprojekt enligt regeringsprogrammet sätts in här.

Utskottet anser att skogslagstiftningens mål för skogsvård absolut måste genomföras. Virkesproduktion är en exceptionellt långsiktig verksamhet där nyttan av investeringar i skogsvård och markberedning realiserar först årtionden senare. Det nuvarande tillståndet i plantbestånd och unga skogar kommer oundvikligen att märkas när det gäller vilka skogsresurser som kommer att kunna nyttjas i framtiden och i vilken utsträckning. För att stödet till vård av ungskog ska ha effekt måste det huvudsakligen riktas till vård av plantbestånden.

Utskottet ser det som mycket viktigt att skogsägarstrukturen lyfts till en nivå som möjliggör ett professionellt och aktivt skogsbruk. Ett fungerande vägnät är en grundläggande förutsättning för virkesproduktionen. Vi måste ta hand om infrastrukturen på landsbygden.

Anslagen för skogsbruk i budgetpropositionen krymper med ca 5 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2015. Sammantaget är sparbetinget för skogsbruket 17,2 miljoner euro 2016. Mest ska vi spara in på energistöd för klenträ (12 miljoner euro), främjande av vård av skogsnatur (programmet för mångfald i skogarna i södra Finland METSO, 3 miljoner euro) och statsbidrag till Finlands skogscentral (2 miljoner). Ett tillskott på 3 miljoner euro föreslås för att genomföra spetsprojektet Fram för trä, för att främja naturresursekonomi och bioekonomi. I Kemeraanslag (Stöd för tryggnad av virkesproduktionens uthållighet) föreslås 55,23 miljoner euro för 2016. Fullmakten för ändamålet ska vara 58 miljoner euro. Den är knapphändig och dimensionerad enligt ramen för de kommande årens anslag. Den nya temporära lagen om finansiering av ett hållbart skogsbruk (34/2015), som trädde i kraft den 1 juli 2015, är planerad enligt en årlig anslagsnivå på 68 miljoner euro. Men då det disponibla anslaget för perioden 2016—2019 är ungefär 12 miljoner euro mindre till följd av besparingarna behöver lagen och den anknyttande förord-

Utlåtande JsUU 6/2015 rd

ningen ändras för att stödsystemet fortsatt ska vara effektivt. Utskottet ser det som mycket viktigt att vid översynen fördela medlen så att de får största möjliga effekt på skogsvården och virkestillgången. Stödsystemet bör förenklas och det anknyttande administrativa arbetet bli lättare.

I Metsoprogrammet är de åtgärder som finansieras av jord- och skogsbruksministeriet inriktade på ekonomiskogor. Reservationsanslaget för att främja vården av skogsnatur kommer enligt budgetpropositionen att halveras och bli ungefär tre miljoner euro. Utskottet anser att Metsoprogrammet bör få en fortsättning. Programmet har visat sig fungera i praktiken som ett av de viktigaste verktygen för att skydda mångfalden i skogarna.

Vägar

Som utskottet konstaterat ovan är det en prioritet i planen för de offentliga finanserna att standarden på vägnätet höjs. Ett välfungerande väg- och bannät är av central betydelse såväl för bioekonomin som för all verksamhet på landsbygden, framhåller utskottet. Det är också en grundläggande förutsättning för virkesproduktionen och virkesförsörjningen, vilket har konstaterats ovan. Det försämrade vägnätet, såsom brister i underhållet av vägar och broar, medför extra kostnader och försämrar på så sätt lönsamheten för bl.a. skogsbrukslägenheter. De enskilda vägarnas skick spelar en stor roll både för dem som bor vid dem och för landsbygdsnäringsarna. Det är nödvändigt att se till att vägarna rustas upp och underhålls.

Finansiering av forskning och landsbygdsrådgivning

Det har blivit en ändring i forskningen inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde när Forskningscentralen för jordbruk och livsmedelsekonomi (MTT), jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral, Skogsforskningsinstitutet (Metla) och Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet (VFFI) slogs samman och blev Naturresursinstitutet i fjol. Enligt budgetpropositionen ska nettoanslaget för Naturresursinstitutet sjunka till 79,139 miljoner euro (90,442 miljoner euro i budgeten för 2015), varav 11,689 miljoner euro ska gå till nya finansieringsinstrument. Om den plan som statsrådet den 5 september 2013 beslutade om för en omstrukturering av forskningsfinansieringen fortsätter, kommer institutets basfinansiering att skäras ner med totalt 25 procent 2014—2017.

Utskottet påpekar att den forskning som institutet självt finansierar nu minskar snabbt. En betydande del av basfinansieringen binds upp som självfinansieringsandel i samfinansierade projekt med bland andra Finlands Akademi. Akademin delar ut så kallad konkurrensutsatt forskningsfinansiering för bioekonomi. För att det verkligen ska ske framsteg inom bioekonomi och ren teknik krävs det innovationer och tillräcklig forskningsfinansiering. Utskottet framhåller att också den här finansieringen i större utsträckning än vad som preliminärt planerats bör avdelas för forskningsprojekt som förbättrar konkurrenskraften och genererar arbete och tillväxt.

Utskottet ser det som mycket viktigt att resurserna för forskning inom dess ansvarsområde säkerställs när forskningsfinansieringen läggs om.

Det är enligt utskottets åsikt viktigt att de ekonomiska regionerna med landsortskaraktär har tillgång till sådan heltäckande rådgivning som landsbygdsföretagen behöver och erbjuder en stabil

Utlåtande JsUU 6/2015 rd

kunskapsbas för landsbygdsutveckling. Tillgången till rådgivningstjänster bör säkras och utvecklas långsiktigt, både genom nationella och genom EU-medfinansierade insatser. Stödsystemen har förnyats i år, vilket framhäver rådgivningstjänsternas betydelse.

4H-verksamhet

4H-verksamheten främjar landsbygdens livskraft och dragningskraft som boendemiljö genom att verksamheten erbjuder mångsidig hobby- och serviceverksamhet, sysselsätter unga och erbjuder dem möjligheter att pröva på företagande i hembygden.

I budgetpropositionen föreslås en sänkt anslagsnivå på moment 30.10.55 (Statsbidrag för 4H-verksamhet) jämfört med anslaget för 2015. Därför ser utskottet det som viktigt att ett tillräckligt anslag reserveras för 4H-verksamhet.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Jord- och skogsbruksutskottet föreslår

att finansutskottet beaktar det som sägs ovan.

Helsingfors 23.10.2015

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Jari Leppä cent
medlem Pertti Hakanen cent
medlem Teuvo Hakkarainen saf
medlem Hanna Halmeenpää gröna
medlem Lasse Hautala cent
medlem Anne Kalmari cent
medlem Kari Kulmala saf
medlem Jari Myllykoski vänst
medlem Mats Nylund sv
medlem Arto Satonen saml
medlem Tytti Tuppurainen sd
medlem Harry Wallin sd
medlem Peter Östman kd
ersättare Pirkko Mattila saf

Sekreterare var

utskottsråd Carl Selenius.

Utlåtande JsUU 6/2015 rd

Avvikande mening

Motivering

Främjande av vården av skogsnatur

I budgetpropositionen för 2016 föreslår regeringen nedskärningar med 3 000 000 euro på moment 30.40.45 Främjande av vården av skogsnatur.

Handlingsprogrammet Metso för främjande av vården av skogsnatur kombinerar vård och skydd av skogarna. Syftet är att stoppa utarmningen av skogsbiotoper och skogsarter och att stabilisera en gynnsam utveckling av den biologiska mångfalden. Enligt programmet ska mångfalden tryggas med hjälp av naturvård som används för att förbättra naturvärdena i livsmiljöerna.

Programmet genomförs med ekologiskt effektiva, frivilliga och kostnadseffektiva metoder och har gett goda resultat. Tack vare programmet ska tusentals nya naturskyddsområden och miljöstödsprojekt inrättas på olika håll i landet, med undantag för nordligaste Lappland.

Programmet bygger på frivilliga insatser och har förbättrat acceptansen för naturvården samtidigt som samarbetet mellan aktörerna inom skogs- och miljöområdet har ökat. Naturvården säkerställer också att det i skogsnaturen finns livsmiljöer som är representativa i fråga om strukturella egenskaper hos träden och som har en mångfald av arter. Nedskärningar i Metsoprogrammet är skadliga både för miljön och för markägarna.

Ett av regeringens spetsprojekt är att främja bioekonomi. Men samtidigt gallrar regeringen i anslagen för naturvård och nedskärningar skulle drabba Metsoprogrammet särskilt hårt. Om anslagen skärs ner kommer de viktiga målen för programmet inte att nås, alltså att permanent skydda totalt 96 000 hektar och temporärt skydda 82 000 hektar.

Tjänsten som djurskyddsombudsman

I budgetpropositionen föreslår regeringen att tjänsten som djurskyddsombudsman dras in.

Tjänsten är den första i sitt slag i Finland och den inrättades förra regeringsperioden för att samordna den rikstäckande djurskyddspolitik. Syftet var också att förbättra djurens välbefinnande, se till att det förs en samhällelig debatt och lyfta fram frågor som gäller djur. Regeringen tänker inte förlänga tjänsten, som ursprungligen varit avsedd att vara temporär, utan den upphör i slutet av 2015. Det är kortsiktigt att inte förlänga tjänsten nu när arbetet har kommit i gång på allvar och djurskyddsombudsmannen har blivit mer känd. Djurskyddsombudsmannen har varit en viktig länk mellan andra myndigheter och aktörer, experter, organisationer och forskare på området och stött olika aktörer i deras arbete för att förbättra djurens välbefinnande.

Djurskyddsombudsmannen tillhandahåller opartiska synpunkter på djurens välbefinnande. Det är värt att utveckla uppdraget i anknytning till totalrevideringen av djurskyddslagen, så att målen för att förbättra djurens välbefinnande säkert nås.

Utlåtande JsUU 6/2015 rd

För närvarande är djurskyddsombudsmannen administrativt sett en självständig myndighet inom jord- och skogsbruksministeriet och uppgiften är att förbättra djurens välbefinnande på generell nivå i vårt samhälle. Finland har varit ett progressivt land i det här avseendet; det finns inte många andra länder som har en djurskyddsombudsman.

Avvikande mening

Vi föreslår

att finansutskottet beaktar det som sägs ovan och inte stöder statsrådets verksamhetslinje.

Helsingfors 23.10.2015

Harry Wallin sd
Hanna Halmeenpää gröna
Jari Myllykoski vänst
Tytti Tuppurainen sd